

COLUMN MYRTHE MEESTER

Bloemen van bloed

Net als de meeste mensen houd ik er niet van om bloed te zien. Als ik een buisje bloed moet laten afnemen bij de huisartsenpost en mijn bovenarm met een riem wordt afgeklemd, kijk ik benauwd opzij. Zo hoef ik de lugubere naald niet te zien, die met een prik mijn huid binnendringt. Maar vooral het zich langzaam vullende buisje vind ik niet om aan te zien. Na afloop vang ik er in het voorbijgaan toch een glimp van op: mijn donkerrode levenssap, dat normaal gesproken zo dicht bij me is dat ik er niet over hoef na te denken.

Grappig genoeg heb ik met het zien van menstruatiebloed nooit moeite gehad: omdat dat niet via een verwonding, maar op een heel natuurlijke manier mijn lichaam verlaat, ervaar ik dat niet als écht bloed. Het is niet het bloed waarvan je in actiefilms een plasje ziet verschijnen rondom een neergeschoten lichaam. Het heeft niet zozeer met mijn sterfelijkheid te maken, maar juist met mijn vruchtbaarheid. Mannen lijken daar anders over te denken: bloed is bloed, vindt mijn vriend, die met menstruatiebloed even krampachtig omgaat als ik met het bloed in een laboratoriumbuisje.

Het lijkt me behoorlijk intens om de bloedschilderijen van Imran Qureshi in het echt te zien. Soms maakt de Pakistaanse kunstenaar rode inkttekeningen op papier, maar meestal gebruikt hij de straat, een dakterras of de binnenplaats van een flatgebouw als canvas. Van een afstandje lijkt zo'n kunstwerk op een slagveld waar talloze mensen omgekomen zijn, of een slachthuis waar honderden kermende koeien of varkens zijn onthoofd. Het bloed is kriskras, in sijpelende straaltjes en donkere plasjes, over de tegels verdeeld. Ieder mens ervaart instinctief de drang om op de vlucht te slaan bij het betreden van een plek waar zoiets vreselijks heeft plaatsgevonden.

Maar Imran Qureshi is niet zoals Marc Quinn, de Britse beeldhouwer die sinds 1991 iedere vijf jaar een zelfportret maakt met vier liter van zijn eigen bevroren bloed. Of zoals Elito Circa, een Filippijnse volkskunstenaar die met echt mensenbloed mythologische taferelen schildert. Qureshi gebruikt 'gewone', chemische rode inkt en rode verf. Wie beter naar zijn straatschilderingen kijkt en inzoomt op de individuele vlekken, ziet zelfs dat zijn werk in feite heel vredig en poëtisch is: het zijn bloemen. Duizenden dieprode bloemen, waarvan de kunstenaar ieder blaadje heeft gevormd met een verfijnde penseelstreek die aan Perzische miniatuurschilders doet denken.

Qureshi's unheimliche bloemen doen recht aan de dubbelzinnige betekenis van bloed. Enerzijds is bloed dat wat ons verlaat wanneer ons lichaam wreed opengereten wordt. Zijn straatschilderijen verwijzen naar de raketaanvallen door de Amerikanen en de bloedige aanslagen door de Taliban. Maar bloed is ook het sap dat, zolang het door ons hart wordt rondgepompt, ons lichaam leven geeft: het symboliseert vitaliteit, warmte en vruchtbaarheid. Qureshi's bloedbloemen zijn dus beide tegelijk: *memento mori* én een ode aan het leven.

Imran Qureshi, **Blessings Upon the Land of My Love**, 2011, emulsie en acrylverf op baksteen, installatie voor de Sharjah Biennial (Verenigde Arabische Emiraten).